

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 133/04-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2004 v senáte zloženom z predsedu Eduarda Bárányu a zo sudcov Juraja Babjaka a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť Ing. Evy Kliskej, bytom B., zastúpenej advokátkou JUDr. V. D., Advokátska kancelária, B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Ct 15/03, pôvodne vedenom pod sp. zn. 19 Nc 43/95, a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Ct 15/03, predtým vedenom pod sp. zn. 19 Nc 43/95, **p o r u š i l** základné právo Ing. Evy Kliskej na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Ing. Eve Kliskej **p r i z n á v a** primerané finančné zadost'učinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Bratislava I **p o v i n n ý** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý zaplatiť Ing. Eve Kliskej náhradu trov konania v sume 9 340 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsať slovenských korún) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. V. D., Advokátska kancelária, B.

4. Sťažnosti Ing. Evy Kliskej vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. apríla 2004 doručená sťažnosť Ing. Evy Kliskej, bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. V. D., Advokátska kancelária, B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (bývalého Obvodného súdu Bratislava 1) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Ct 15/03, pôvodne vedenom pod sp. zn. 19 Nc 43/95.

Vec bola prijatá uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 133/04-7 z 28. apríla 2004 na ďalšie konanie.

Sťažovateľka uviedla, že 31. mája 1995 podala Krajskému súdu v Bratislave žalobu o ochranu osobnosti, ktorá bola odstúpená podľa vecnej príslušnosti Okresnému súdu Bratislava I, pričom mala byť zaslaná vecne a miestne príslušnému Okresnému súdu Bratislava III. Namiesto tohto zákonného postupu bola Okresným súdom Bratislava I zaregistrovaná do registra „Nc“, kde sa nachádzala celé roky. Uznesením zo 17. marca 2004 Okresný súd Bratislava I konanie v časti žaloby na základe späťvzatia zastavil, pretože sťažovateľka na základe rozhodnutia v inej veci podala novú žalobu miestne a vecne príslušnému Okresnému súdu Bratislava III. Sťažovateľka je toho názoru, že v naznačených veciach došlo k neodôvodneným a zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu jej základného práva.

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vyslovil, že:

„1. Základné právo Ing. Evy Kliskej podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR vo veci Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 19 Nc 43/95 (19 Ct 15/03) porušené bolo.

2. Ing. Eve Kliskej sa priznáva suma 800.000 Sk ako primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej základného práva, ktoré spôsobil svojím postupom OS Ba I a ktorú jej je povinný zaplatiť v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť Ing. Eve Kliskej trovy tohto konania a právneho zastúpenia do rúk advokátky v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Primerané zadostučinenie sťažovateľka odôvodnila tým, že bola známa ako novinárka a spisovateľka, ale postupom Okresného súdu Bratislava I v uvedenej veci jej bolo v tejto práci zabránené.

V podaní doručenom ústavnému súdu 14. júna 2004 sťažovateľka uviedla, že netrvá na ústnom prejednaní veci, a uplatnila trovy konania za tri úkony bez ich špecifikácie a určenia finančnej čiastky.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadrila podpredsedníčka Okresného súdu Bratislava I JUDr. T. R. K., ktorá v liste č. Spr. 2070/04 z 12. mája 2004 uviedla, že netrvá na ústnom prejednaní veci, a zároveň poukázala aj na tú skutočnosť, že sťažovateľka ani jej právna zástupkyňa nevyužili možnosť podať sťažnosť v súlade so zákonom Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“).

Ďalej uviedla, že konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19 Ct 15/03 (pôvodná spisová značka 19 Nc 43/95) na základe neúplného návrhu navrhovateľky (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľky) doručeného touto

nepríslušnému Mestskému súdu v Bratislave (v súčasnosti Krajskému súdu v Bratislave) 31. mája 1995. Mestský súd v Bratislave uznesením č. k. 5 C 29/95-4 z 5. júna 1995 právoplatným 27. júna 1995 vyslovil vo veci svoju vecnú nepríslušnosť a po právoplatnosti tohto uznesenia postúpil vec Obvodnému súdu Bratislava 1 dňa 7. júla 1995.

Na základe úpravy sudkyne JUDr. E. B. z 11. júla 1995, ako aj opakovanej úpravy z 24. augusta 1995 boli vyžiadané spisy Obvodného súdu Bratislava 3 (v súčasnosti Okresného súdu Bratislava III) sp. zn. 9 C 50/93 a sp. zn. 8 C 139/94. Na pokyn sudkyne bola vec ponechaná na lehote s tým, že po pripojení požadovaných spisov bude predložená na ďalší procesný postup. Dňa 14. marca 1996, 14. mája 1996 a 19. júla 1996 bol požiadaný Okresný súd Bratislava III o zapožičanie uvedených spisov.

Navrhovateľka 29. júla 1996 pripojila kópiu pokusu o zmier a kópiu odvolania adresovaného Sociálnej poisťovni.

Dňa 15. októbra 1996 a 18. marca 1997 boli opätovne vyžiadané spisy Okresného súdu Bratislava III.

Listom z 12. mája 1997 oznámila navrhovateľka súdu stav konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III vo veci sp. zn. 9 C 50/93 a sp. zn. 8 C 139/94.

Dňa 25. júna 1997 dala sudkyňa pokyn kancelárii na vrátenie spisu sp. zn. 9 C 50/93 Okresného súdu Bratislava III.

Úpravou z 12. augusta 1997 a 9. decembra 1997 požiadala sudkyňa Okresný súd Bratislava III o zapožičanie spisov sp. zn. 9 C 50/93, sp. zn. 8 C 139/94 a sp. zn. 7 C 46/96.

Listom doručeným súdu 5. septembra 1997 navrhovateľka oznámila stav uvedených konaní na Okresnom súde Bratislava III a pripojila rozhodnutia.

Sudkyňa 13. októbra 1997 opätovne žiadala o pripojenie spisov. Okresný súd Bratislava III oznámil 15. decembra 1997 a 12. januára 1998, že nie je možné požadované spisy zapožičať.

Úpravou z 5. januára 1998 požiadala sudkyňa o pripojenie spisu sp. zn. 16 C 89/97 po právoplatnom skončení konania. Civilná kancelária z uvedeného dôvodu sledovala stav uvedeného konania 16. januára 1998 a 7. mája 1998.

Dňa 1. júna 1998 navrhovateľka oznámila skončenie veci vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 19 Nc 43/95. Dňa 29. januára 1998 bol spis sp. zn. 19 Nc 43/95

vyžiadaný Krajským súdom v Bratislave. Dňa 30. augusta 1999 bol vyžiadaný spis Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 8 C 139/94.

Úpravou zo 4. januára 2000 požiadala sudkyňa o pripojenie spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8 C 135/94.

Listom z 12. januára 2000 oznámil Krajský súd v Bratislave, že spis sp. zn. 8 C 139/94 bol odstúpený Okresnému súdu Bratislava III. Spis bol opätovne vyžiadaný 2. mája 2000 a 19. mája 2000.

Po odchode JUDr. E. B. do starobného dôchodku bola predmetná vec pridelená novej zákonnej sudkyňi JUDr. Z. P. na základe rozvrhu práce na rok 2001.

Výzvou z 12. októbra 2001 požiadala sudkyňa v súlade s Občianskym súdnym poriadkom o doplnenie návrhu na začatie konania, o zaslanie potvrdenia o osobných, majetkových, zárobkových pomeroch za účelom rozhodnutia o návrhu na oslobodenie od zaplatenia súdnych poplatkov. Zároveň boli vykonané úkony smerujúce k pripojeniu spisov sp. zn. 15 C 119/97 a sp. zn. 16 C 89/97.

Podaním doručeným súdu 15. novembra 2001 požiadala navrhovateľka o zaslanie tlačiva a o prerušenie konania.

Dňa 4. februára 2002 predvolala sudkyňa navrhovateľku na informatívny výsluch na 15. máj 2002. Navrhovateľka opätovne žiadala konanie prerušiť vzhľadom na „*predčasnosť dokazovania v tomto konaní až do právoplatného skončenia konania o matričných dokladoch*“. Ako splnomocnenú právnu zástupkyňu pre toto konanie označila JUDr. V. D., ale plnomocenstvo nepredložila. Sudkyňa listom z 9. augusta 2002 požiadala právnu zástupkyňu o zaslanie plnej moci a predvolala ju na informatívny výsluch na 11. september 2002. Plnomocenstvo z 3. mája 2002 bolo založené do spisu spolu s doplnením návrhu ako č. 1. 57 – 59. Právna zástupkyňa navrhovateľky požiadala súd o poskytnutie lehoty na upresnenie označenia odporcu s tým, že prerokuje s navrhovateľkou späťvzatie návrhu v časti týkajúcej sa uhradenia poistenia a náhrady škody. Úprava návrhu bola doručená súdu 17. októbra 2002 a žiadosť o vylúčenie časti žaloby na samostatné konanie a späťvzatie časti návrhu na zverejnenie ospravedlnenia.

Sudkyňa stanovila termín pojednávania na 30. apríl 2003 a 4. jún 2003. Úpravou z 23. júna 2003 bola vec vedená pod sp. zn. 19 Nc 43/95 prevedená do registra „C“ pod sp. zn. 19 Ct 15/03.

Uznesením č. k. 19 Ct 15/03-74 z 4. júna 2003 právoplatným 15. augusta 2003 bol pripustený vstup ďalšieho účastníka do konania.

Uznesením č. k. 19 Ct 15/03-76 z 20. augusta 2003 právoplatným 19. februára 2004 súd vylúčil časť návrhu na samostatné konanie a v súlade s návrhom navrhovateľky uznesením č. k. 19 Ct 15/03-81 zo 17. marca 2004 právoplatným 13. apríla 2004 konanie zastavil.

Ako to vyplýva z priebehu konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19 Ct 91/98, došlo k prietiahom v konaní zavineným samotnou navrhovateľkou, ktorá sa obrátila s neúplným návrhom na nepríslušný súd, ako i z dôvodu požadovaného zabezpečenia listinných dôkazov navrhovateľkou (spisov Okresného súdu Bratislava III a Okresného súdu Bratislava I) a žiadosti samotnej navrhovateľky o prerušenie konania z dôvodu nutnosti zabezpečenia listinných dokladov a dodatočnej opravy podaného neúplného návrhu právnu zástupkyňou navrhovateľky.

Subjektívne zavinenie konajúcich sudkýň zistené nebolo. V oddelení 19 C v súlade s Občianskym súdnym poriadkom sa vybavuje vysoký počet pridelených vecí popri priebežnom mesačnom nápade nových vecí (cca 500 vecí).

S poukazom na uvedené sa domnieva, že súd konal v súlade s platnými právnymi predpismi s ohľadom na množstvo vecí vybavovaných v oddelení 19 C.

Zdlhavosť predmetného konania (zväčšujúce sa časové úseky medzi jednotlivými úkonmi sudkyne) spôsobili taktiež neúmerne zaťaženosť sudkyne vzniknutá z dôvodu pretrvávajúceho nedostatočného personálneho obsadenia Okresného súdu Bratislava I sudcami vzniknutého po odchode sudkýň na materskú dovolenku, do dôchodku a na Krajský súd v Bratislave, ako i neúmerne vysoký nápad vecí na občianskoprávnom úseku.

Okresný súd Bratislava I navrhol nepriznať sťažovateľke finančné zadosťučinenie z dôvodov, že sťažovateľka nevyužila svoje právo podľa zákona o štátnej správe súdov a neobrátila sa na vedenie súdu so sťažnosťou, podala návrh na nepríslušný súd, ktorý bol neúplný. Po tom, ako nedostatky návrhu boli odstránené, žiadala prerušenie predmetného konania a neskôr vylúčenie častí návrhu na samostatné konanie a vo zvyšnej časti vzala návrh späť a žiadala konanie zastaviť.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci:

Dňa 31. mája 1995 podala sťažovateľka Mestskému súdu v Bratislave návrh na ochranu osobnosti proti Slovenskej republike – Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) a Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“). Vec bola prijatá pod sp. zn. 5 C 29/95. Prílohou podania boli rôzne listy s obsahom udalosti o odňatí občianskeho preukazu sťažovateľky.

Uznesením z 5. júna 1995 vyslovil bývalý Mestský súd v Bratislave svoju nepríslušnosť, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 27. júna 1995 a následne bola vec 7. júla 1995 postúpená Obvodnému súdu Bratislava 1.

Dňa 11. júla 1995 bola vec prevedená do registra „Nc“ a bola je pridelená nová sp. zn. 19 Nc 43/95.

Dňa 18. júla 1995 žiadal sudca pripojiť spisy sp. zn. 9 C 50/93 a 8 C 139/94 Obvodného súdu Bratislava 3 (do roku 1997 obvodný súd, od tohto roku okresný súd), ktoré však nebolo možné pripojiť z dôvodu konania vo veci.

Dňa 24. augusta 1995 boli opätovne vyžiadané oba spisy.

Dňa 18. decembra 1995 Obvodný súd Bratislava 3 oznámil, že spisy nemôže zaslať (č. l. 10).

Dňa 8. februára 1996 bol daný pokyn kancelárii viesť spisy na lehote, pokiaľ sa nepodarí pripojiť žiadané spisy.

Dňa 22. marca 1996 sťažovateľka doložila daňový doklad k dani z príjmu a poistného.

Dňa 25. marca 1996 boli opätovne vyžiadané spisy Obvodného súdu Bratislava 3.

Dňa 14. marca 1996 boli opätovne vyžiadané oba spisy.

Dňa 14. mája 1996 súd opäť žiadal zaslať oba spisy.

Dňa 22. mája 1996 sťažovateľka pripojila oznámenie spolu s kópiou uznesenia sp. zn. 8 C 139/94 Obvodného súdu Bratislava 3 a iné.

Dňa 22. mája 1996 boli opäť vyžiadané spisy.

Dňa 19. júla 1996 sa situácia opakuje.

Dňa 29. júla 1996 sťažovateľka priložila ďalšie doklady. Spisy boli vyžiadané 8. augusta 1996, 15. októbra 1996 a 18. marca 1997.

Dňa 12. mája 1997 sťažovateľka doložila súdu ďalšie podania.

Dňa 25. júna 1997 bol úpravou súdu daný pokyn na vrátenie spisu sp. zn. 9 C 50/93 Okresného súdu Bratislava III.

Dňa 12. augusta 1997 a 4. decembra 1997 boli vyžiadané spisy Okresného súdu Bratislava III.

Dňa 5. septembra 1997 doložila sťažovateľka listiny a podania z iných konaní.

Dňa 13. októbra 1997 boli vyžiadané spisy Okresného súdu Bratislava III.

Dňa 5. januára 1998 bol daný pokyn na pripojenie spisu sp. zn. 16 C 89/97 Okresného súdu Bratislava I.

Zo 7. mája 1998 sa v spise nachádza úradný záznam, že spis sp. zn. 16 C 89/97 sa nachádza na Krajskom súde v Bratislave.

Dňa 29. júna 1998 bol vyžiadaný spis z Krajského súdu v Bratislave.

Dňa 4. augusta 1999 a 20. septembra 1999 boli vyžiadané spisy z Okresného súdu Bratislava III a 5. januára 2000 z Krajského súdu v Bratislave.

Dňa 12. januára 2000 oznámil Krajský súd v Bratislave, že spis sp. zn. 8 C 139/94 bol ešte v roku 1997 vrátený Okresnému súdu Bratislava III.

Dňa 5. mája 2000 a 19. mája 2000 bol vyžiadaný spis z Krajského súdu v Bratislave.

Dňa 12. októbra 2001 (po šiestich rokoch) bola sťažovateľka vyzvaná na špecifikáciu petitu a na doloženie potvrdenia o majetkových pomeroch a bol zisťovaný stav konaní v iných veciach.

Dňa 8. novembra 2001 bol daný pokyn na vylúčenie spisu sp. zn. 16 C 89/97.

Dňa 15. novembra 2001 sťažovateľka odpovedala na výzvu bez toho, aby uviedla potrebné údaje, a pripojila podania a rozhodnutia z iných vecí.

Dňa 19. novembra 2001 bol daný pokyn na zabezpečenie kópie rozhodnutia vo veci Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 9 C 50/93.

Dňa 17. decembra 2001 bol spis pridelený inej sudkyni (JUDr. P.).

Dňa 4. februára 2002 bol daný pokyn na predvolanie sťažovateľky na informatívny výsluch na 15. máj 2002.

Dňa 15. mája 2002 na informatívnom výsluchu sťažovateľka žiadala o prerušenie konania až do právoplatnosti veci o matričných dokladoch.

Dňa 9. augusta 2002 bola predvolaná právna zástupkyňa sťažovateľky na informatívny výsluch na 11. september 2002. Až na tomto výsluchu bola doložená plná moc z 3. mája 2002 a po siedmich rokoch došlo k upresneniu petitu. V ten istý deň súd dal pokyn uložiť vec na lehotu 2 mesiacov.

Dňa 17. októbra 2002 bol doložený nový návrh alebo upravený návrh na zmenu účastníkov aj petitu a bola vzatá späť časť žaloby.

Dňa 30. apríla 2003 sa vo veci konalo prvé pojednávanie bez účasti žalovaného – ministerstva vnútra, za účasti sťažovateľky. Na tomto pojednávaní bola vzatá späť časť návrhu proti ministerstvu vnútra.

Dňa 4. júna 2003 bola uznesením o pripustení pristúpenia ďalšieho účastníka do konania umožnená zmena účastníkov. Novým účastníkom bolo ministerstvo spravodlivosti. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 15. augusta 2003 a vec bola ďalej vedená pod sp. zn. 19 Ct 15/03.

Dňa 28. júla 2003 nahliadla sťažovateľka do spisu.

Dňa 20. augusta 2003 súd vydal uznesenie o vylúčení veci na samostatné konanie.

Dňa 17. septembra 2003 nahliadla sťažovateľka do spisu.

Dňa 17. marca 2004 bolo konanie zastavené, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 13. apríla 2004.

III.

1. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstránil. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. III. ÚS 28/03 a iné).

Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd. Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietanom porušení práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 od. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj Európsky súd pre ľudské práva (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

2. Predmetom posúdenia zo strany ústavného súdu je konanie o ochranu osobnosti začaté ešte 31. mája 1995. Pôvodne bolo vedené na Mestskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5 C 29/95. Predmet sporu ústavný súd nehodnotí ako právne a skutkovo náročný.

3. V správaní sťažovateľky ústavný súd zistil závažné skutočnosti, ktoré musel zohľadniť na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. Už samotné podanie žaloby na miestne a vecne nepríslušnom súde naznačuje ďalšie problémy. Absolútna nejasnosť a nepreskúmateľnosť podania je tiež na strane sťažovateľky a jej právnej zástupkyne. Sťažovateľka od počiatku nemala ujasnený petit ani účastníkov na strane odporcov vo veci. Jej postoj bol pasívny, nedožadovala sa prostriedkami zverenými štátnej správe súdu (sťažnosť) nápravy konania.

Nedokladala do spisu žiadne dôkazy, ale len opisy podaní a rozhodnutí v iných svojich veciach, čo nesporne smerovalo k výsledku, akým aj konanie skončilo. Sťažovateľka sa vo výraznej miere podieľala na vzniknutých priet'ahoch.

4. Ďalším kritériom, na základe ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup Okresného súdu Bratislava I. Tento postup bol v základnom rozpore s jeho tvrdeniami o objektívnych prekážkach (stav a nápad agendy a zlé personálne obsadenie), ako aj o konštatovaní, že sudkyne vo veci postupovali podľa procesných predpisov. Je pravda, že návrh zo strany sťažovateľky nebol úplný a táto sama dvakrát žiadala o prerušenie konania, ale Okresný súd Bratislava I až v roku 2001 (t. j. po šiestich rokoch) žiadal o špecifikáciu petitu (výzva z 12. októbra 2001) a až po ďalšom polroku predvolal sťažovateľku a neskôr jej právnu zástupkyňu na informatívny výsluch. Prvé pojednávanie vo veci sa konalo až 30. apríla 2003.

Z celého spisu nie je zrejmé, že by za celých osem rokov konania bolo vyžiadané čo i len jedno vyjadrenie protistrany – najskôr ministerstva vnútra a neskôr ministerstva spravodlivosti. Ústavný súd na rozdiel od Okresného súdu Bratislava I chápe postavenie súdu v konaní ako také, že riadi celý proces od podania žaloby do rozhodnutia, a nemôže ho vo veci ospravedlniť postoj sťažovateľky, resp. jej zástupkyne.

Priet'ahy v konaní vo veci boli od 18. júla 1995 do 12. októbra 2001, od 17. októbra 2002 do 30. apríla 2003 a od 20. augusta 2003 do 17. marca 2004. V prvých dvoch obdobiach Okresný súd Bratislava I nemal vôbec (a to až do 15. augusta 2003) predstavu, o aké konanie ide, a preto viedol vec ako nejasné podanie. Osem rokov konať, resp. nekonať a neustáliť ani to, o aký druh žaloby ide a kto sú účastníci, je samo osebe porušenie nielen zákonných predpisov (najmä procesných), ale aj ústavných garancií základných práv a slobôd sťažovateľky. Sťažovateľka 17. októbra 2002 vzala svoj návrh na začatie konania späť a žiadala konanie zastaviť. Okresný súd Bratislava I konanie zastavil až 17. marca 2004 (uznesenie č. k. 19 Ct 15/03-81).

Nečinnosť Okresného súdu Bratislava I, ako aj jeho celkový postup vo veci boli hlavnou príčinou zbytočných prietahov, preto ústavný súd rozhodol, že Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Ct 15/03, pôvodne vedenom pod sp. zn. 19 Nc 43/95, porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy.

5. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala aj primerané finančné zadosťučinenie vo výške 800 000 Sk, ktoré zdôvodnila tým, že pracovala ako novinárka a spisovateľka a bola známa širokej verejnosti a nezákonnými právoplatnými rozhodnutiami súdov jej malo byť zabraňované v práci, čo ovplyvnilo aj jej spoločenské postavenie, ako aj zdravotný stav.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa zásadným spôsobom podieľala na vzniku prietahov tým, že podala nepreskúmateľný návrh, v ktorom nesprávne uviedla účastníkov konania, tento návrh po ôsmich rokoch menila a žiadala o zastavenie konania.

Ústavný súd vzal do úvahy všetky okolnosti prípadu a dĺžku konania, ktoré možno hodnotiť ako prietahy, výraznú účasť sťažovateľky na vzniknutých prietahoch a vzhľadom na to, že deklaroval porušenie základného práva sťažovateľky, považoval za dostatočnú a účinnú nápravu priznanie jej primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 30 000 Sk.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (III. ÚS 8/04). Priznaná suma finančného zadosťučinenia zohľadňuje podľa názoru ústavného súdu nemajetkovú ujmu sťažovateľky v označenom konaní. Pri posúdení intenzity tejto nemajetkovej ujmy prihliadol ústavný súd na všetky vyššie uvedené skutočnosti a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel.

6. Sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne žiadala priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v uvedenom konaní za tri úkony právnej pomoci bez určenia ich výšky.

Ústavný súd pri rozhodovaní o požadovanej náhrade trov vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd dospel k záveru, že právna zástupkyňa sťažovateľky vie preukázať dva úkony právnej pomoci v roku 2004, a to prevzatie veci a spísanie sťažnosti ústavnému súdu. Ďalší úkon preukázaný nebol. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2004 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 4 534 Sk a hodnota režijného paušálu 136 Sk. Ústavný súd uznal trovy konania spolu vo výške 9 340 Sk (bod 3 nálezu).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2004